

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivany Urbanové a soudkyně Mgr. Jany Barcalové a JUDr. Zdeňky Jungvirtové ve věci

žalobkyně: [redacted], narozená dne [redacted]
bytem [redacted]
zastoupená JUDr. Jiřím Černým, advokátem
sídlem nábrž.T. G. Masaryka 2473, 269 01 Rakovník

proti

žalované: [redacted], narozená dne [redacted]
bytem [redacted]
zastoupená Mgr. Milanem Hadravou, advokátem
sídlem Školní 3315, 430 01 Chomutov

o zaplacení 1 000 000 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu v Mostě ze dne 16. 10. 2019, č. j. 16 C 383/2012-324

takto:

- I. Rozsudek okresního soudu se potvrzuje.
- II. Žalobkyně je povinna zaplatit žalované na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 31 966 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta Mgr. Milana Hadravy.

Odůvodnění:

1. V záhlaví označeným rozsudkem okresní soud (dále jen „soud prvního stupně“) zamítl v celém rozsahu žalobu, aby žalovaná zaplatila žalobkyni částku 1 000 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 7,75 % ročně z této částky od 1. 3. 2012 do zaplacení (výrok I.) a uložil žalobkyni povinnost zaplatit žalované náhradu nákladů řízení ve výši 212 574 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám jejího právního zástupce (výrok II.).

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. Vladimíra Janků.

(K.ř.č. 1 – rozsudek - 1. strana)

2. Soud prvního stupně takto rozhodl o žalobě, kterou se žalobkyně po žalované domáhala původně vydání bezdůvodného obohacení ve výši 2 250 000 Kč s příslušenstvím, které žalovaná na její úkor získala v období od 8. 9. 2004 do 29. 2. 2012 tím, že užívala její nemovitosti v obci a katastrálním území [REDAKCE], a to budovu – rekreační chalupu [REDAKCE], stojící na pozemku [REDAKCE] a pozemky [REDAKCE] a [REDAKCE], vše zapsáno na listu vlastnictví [REDAKCE] (dále jen „předmětné nemovitosti“) na podkladě tvrzení, že předmětné nemovitosti kdysi vlastnila a dala je do zástavy za domnělou půjčku bývalého manžela [REDAKCE] a žalovaná dosáhla nezákonným řízením na katastrálním úřadě převodu vlastnických práv k těmto nemovitostem na svou osobu. Žalobkyně podala dne 8. 9. 2004 k Okresnímu soudu v Chomutově žalobu na určení vlastnictví a pravomocně bylo rozhodnuto, že domnělá kupní smlouva ve prospěch žalované je od počátku absolutně neplatná. K předání nemovitostí zpět žalobkyni došlo dne 29. 2. 2012, do té doby žalovaná nemovitosti užívala. Žalovanou částku žalobkyně odvodila od minimálního měsíčního nájemného v částce 25 000 Kč.
3. Soud prvního stupně rozhodl v pořadí druhým rozsudkem, když jeho první, mezitímní rozsudek ze dne 13. 2. 2012, č. j. 16 C 383/2012-159, byl usnesením podepsaného odvolacího soudu ze dne 31. 5. 2018, č. j. 11 Co 183/2017-227, zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Odvolací soud zavázal soud prvního stupně vysloveným právním názorem, kterým byl vázán (§ 226 odst. 1 o. s. ř.), a ze kterého soud prvního stupně při svém druhém rozhodování důsledně vycházel.
4. Žalobkyně před splněním poplatkové povinnosti vzala žalobu zpět co do částky 1 250 000 Kč s příslušenstvím. Usnesením ze dne 23. 2. 2016, č. j. 16 C 383/2012-93, které nabylo právní moci dne 30. 3. 2016, rozhodl soud prvního stupně o částečném zastavení řízení co do částky 1 250 000 Kč s příslušenstvím.
5. V průběhu řízení, při jednání konaném dne 24. 6. 2016, upřesnil zástupce žalobkyně právní důvod požadovaného plnění, s odkazem na rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 210/2008 tak, že se jedná o náhradu škody, která žalobkyni vznikla tím, že jí ušlo nájemné, kterého mohla dosáhnout, pokud by mohla dát nemovitosti k dispozici jinému subjektu. Žalobkyně tedy uplatňovala právo na náhradu majetkové újmy ve formě ušlého nájemného, nikoli na bezdůvodné obohacení. Soud prvního stupně tento úkon posoudil jako změnu žaloby, o níž rozhodl usnesením vyhlášeným při jednání, konaném dne 24. 6. 2016, tak, že připustil změnu žaloby spočívající ve vymezení nového právního důvodu plnění.
6. Žalobkyně na základě výzvy soudu prvního stupně vymezila žalobní nárok na zaplacení majetkové újmy ve výši 1 000 000 Kč za období od 8. 9. 2004 do 29. 2. 2012 podáním ze dne 8. 8. 2016 tak, že sestává z částky 16 800 Kč za období od 8. 9. 2004 do 31. 12. 2009, tj. 64 měsíců po 262 Kč měsíčně, z částky 456 000 Kč za období od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010, tj. 12 měsíců po 38 000 Kč měsíčně, z částky 451 200 Kč za období od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011, tj. 12 měsíců po 37 600 Kč měsíčně a z částky 76 000 Kč za období od 1. 1. 2012 do 5. 3. 2012, tj. 2 měsíce po 38 000 Kč měsíčně. Ve snížení částky za období od 8. 9. 2004 do 31. 12. 2009 se promítlo částečné zpětvzetí žaloby.
7. Žalobkyně dovozovala odpovědnost žalované za tvrzenou majetkovou újmu ze skutečnosti, že v řízení vedeném u Okresního soudu v Chomutově pod sp. zn. 30 C 27/2005 bylo zjištěno, že mezi účastnicemi byla uzavřena kupní smlouva tzv. „na oko“, která měla být vložena do katastru nemovitostí až následně podle toho, jak se zachová tehdejší manžel žalobkyně vůči příteli žalované [REDAKCE], od kterého si půjčil 1 000 000 Kč. Za předpokladu, že by příteli žalované půjčku nevrátil, teprve tehdy měla být kupní smlouva dána na katastrální úřad a měla být podle ní provedena změna zápisu vlastnického práva, resp. vyznačena zástava. Žalovaná však nevyčkala, jak to mezi tehdejším manželem žalobkyně a jejím přítelem dopadne a ihned (4. 10. 2001) podala kupní smlouvu „na oko“ k registraci na katastrální úřad, aniž by vyčkala na termín splatnosti půjčky 24. 11. 2001, k čemuž jí dle přesvědčení žalobkyně vedla snaha získat majetkový prospěch.

8. Žalovaná se proti žalobě bránila tvrzením, že se na ní žalobkyně ani jednou neobrátila s požadavkem na úhradu jakéhokoli nájemného či náhrady za užívání předmětných nemovitostí a že žalobkyně nikdy neprojevila úmysl tyto nemovitosti pronajímat. Poukázala na to, že jakmile byly předmětné nemovitosti žalobkyni vráceny, prodala je paní [REDACTED], přestože nemusela částku 1 000 000 Kč hradit jako pohledávku do konkursní podstaty jejího bývalého manžela. Současně vznesla námitku promlčení a rozporovala tvrzení žalobkyně, že podáním žaloby na určení vlastnictví došlo ke stavení promlčecí doby u práva na plnění.
9. Soud prvního stupně se nejprve zabýval důvodností vznesené námitky promlčení. Dospěl k závěru, že k uplatnění práva na zaplacení náhrady škody z titulu ušlého zisku z pronájmu předmětných nemovitostí došlo až změnou žaloby, učiněnou do protokolu při jednání dne 24. 6. 2016, následně doplněnou podáním ze dne 8. 8. 2016, doručeným soudem prvního stupně dne 10. 8. 2016. Vycházel přitom z právního názoru Nejvyššího soudu, vysloveného v jeho rozhodnutí sp. zn. 29 Cdo 2614/2011, stran účinků změny návrhu na zahájení řízení, podle kterého hmotněprávní účinky změněné žaloby nastávají až dnem, kdy došla soudu taková změna žaloby. Neztotožnil se s námitkou žalobkyně, že se pouze jednalo o upřesnění původní žaloby, nikoli o její změnu, protože žalobkyně nově opřela svůj nárok o tvrzení, že chtěla předmětné nemovitosti využívat ke komerčním účelům s cílem dosáhnout výnosu ve formě nájemného.
10. Z hlediska právního posouzení námitky promlčení aplikoval, v souladu s právním názorem odvolacího soudu, hmotněprávní úpravu účinnou do 31. 12. 2013, konkrétně § 106 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku (dále jen „obč. zák.“). Vycházel přitom z § 3036 a § 3079 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, účinného od 1. 1. 2014, a ze skutečnosti, že počátek běhu promlčecí lhůty nastal před 1. 1. 2014. V duchu názoru odvolacího soudu, že tvrzená škoda začala žalobkyni vznikat až v období, za které jí požaduje, a že počátek vzniku škody nelze ztotožnit jen s událostí, z níž škoda vznikla, dospěl k závěru, že vědomost o škodě a o její alespoň orientační výši měla žalobkyně poprvé dne 8. 9. 2004 a že v tento den měla i vědomost o tom, kdo jí za tvrzenou škodu odpovídá. Konstatoval, že pojem události, z níž škoda vznikla, zahrnuje tvrzený protiprávní úkon, který měl vést ke vzniku škody, tj. neplatná kupní smlouva ze dne 28. 8. 2001 a její vklad do katastru nemovitostí dne 4. 10. 2001, ale i vznik škody samotné, což se stalo dne 8. 9. 2004, od kdy začala žalobkyně požadovat náhradu škody ve formě ušlého zisku. Zaujal tak závěr, že promlčecí lhůta (subjektivní dvouletá i objektivní tříletá) začala běžet od 8. 9. 2004, kdy začala žalobkyně náhradu škody požadovat.
11. Vyloučil, že by v daném případě mohla platit desetiletá objektivní promlčecí lhůta ve smyslu § 106 odst. 2 obč. zák., když žalobkyně neprokázala, že by žalovaná jednala v úmyslu žalobkyni škodu způsobit. Uvedl, že kupní smlouvou uzavřenou dne 28. 8. 2001 tzv. „na oko“, která měla být vložena do katastru nemovitostí nejdříve po 24. 11. 2001, dokdy měl bývalý manžel žalobkyně vrátit příteli žalované půjčku ve výši 1 000 000 Kč, žalovaná nezasáhla do průběhu děje vedoucího k určitému zisku z pronájmu předmětných nemovitostí, protože žádný takový děj neprobíhal, ani se nepřipravoval.
12. Soud prvního stupně jednotlivě posoudil žalobní nároky na zaplacení náhrady škody ve výši 16 800 Kč za období od 8. 9. 2004 do 31. 12. 2009, ve výši 456 000 Kč za období od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010, ve výši 451 200 Kč za období od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011 a ve výši 76 000 Kč za období od 1. 1. 2012 do 29. 2. 2012, které žalobkyně uplatnila u soudu dne 24. 6. 2016, a u každého z nich učinil závěr, že se žalovaná úspěšně dovolala jejich promlčení (§ 100 odst. 1 obč. zák.), neboť byly uplatněny po marném uplynutí dvouleté subjektivní promlčecí lhůty podle § 106 odst. 1 obč. zák. a i po marném uplynutí tříleté objektivní promlčecí lhůty podle § 106 odst. 2 obč. zák.
13. Protože žalobkyně navrhovala, aby soud prvního stupně k námitce promlčení nepřihlížel, protože byla uplatněna v rozporu s dobrými mravy ve smyslu § 3 odst. 1 obč. zák., zabýval se soud prvního stupně důkladně i tímto argumentem, který neshledal důvodným. Důvodem nemravnosti mělo být to, že žalovaná žalobkyni zákeřně a lstivě zbavila vlastnictví k předmětným nemovitostem tím, že

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. Vladimíra Janků.

(K.ř.č. 1 – rozsudek - 3. strana)

předložila dne 4. 10. 2001 neplatnou kupní smlouvu ze dne 28. 8. 2001 na Katastrální úřad v Chomutově k rozhodnutí o vkladu vlastnického práva žalované k předmětným nemovitostem, ač tak učinit nemusela, protože se jednalo o kupní smlouvu tzv. „na oko“, která neměla být vůbec použita v případě, že by tehdejší manžel žalobkyně vrátil příteli žalované do 24. 11. 2001 půjčku 1 000 000 Kč. Uvedl, že pokud měla žalobkyně pochybnost o závaznosti a platnosti uzavřené kupní smlouvy, tak své vlastnické právo nijak nezajistila věcně právními prostředky a neučinila ani žádný úkon, aby zamezila vkladu vlastnického práva do katastru nemovitostí. Zároveň vyšel ze zjištění, že návrh na vklad byl podán dne 4. 10. 2001, ale byl povolen až dne 3. 12. 2001 a zapsán do katastru nemovitostí dne 4. 12. 2001, s právními účinky vkladu ke dni 4. 10. 2001, což dle jeho názoru vyvrací tvrzení žalobkyně, že žalovaná měla katastrální úřad ovlivňovat tak, že měl už dne 4. 10. 2001 vklad vlastnického práva ve prospěch žalované povolit. Zohlednil i skutečnost, že v rámci řízení o určení vlastnictví k předmětným nemovitostem, vedeného u Okresního soudu v Chomutově pod sp. zn. 30 C 27/2005 a následně Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 11 Co 377/2011, bylo rozhodnuto ve prospěch žalobkyně, protože soudy obou instancí posoudily kupní smlouvu „na oko“ ze dne 28. 8. 2001 jako smlouvu absolutně neplatnou podle § 39 obč. zák. pro obcházení zákona, neboť byla provázána se smlouvou o půjčce se zástavním právem ze dne 28. 8. 2001 a smlouvou o půjčce ze dne 28. 8. 2001 tak, že byla uzavřena za účelem zajištění smlouvy o půjčce, když v případě nezaplacení půjčky mělo dojít k realizaci kupní smlouvy, tj. k převodu vlastnického práva na zástavního věřitele, tedy k propadnutí zástavy. Proto bylo pravomocně rozhodnuto, že na základě absolutně neplatného právního úkonu nemohlo dojít k převodu vlastnictví k předmětným nemovitostem ze žalobkyně na žalovanou. V uvedeném řízení nebylo prokázáno, že by důvodem neplatnosti kupní smlouvy ze dne 28. 8. 2001 byl rozpor s dobrými mravy.

14. Soud prvního stupně se vypořádal i s odkazem žalobkyně na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 5014/2009, který neshledal příležitým s ohledem „na tam posuzované okolnosti“, o které v posuzované věci nešlo. Při posouzení tvrzené nemravnosti námitky promlčení přihlédl i k rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 14. 4. 2003, č. j. 53 CmlI 3/2003-26, na základě kterého dosáhla žalovaná ve sporu se správcem konkursní podstaty úpadce [redacted], společností Horová, Mayer a spol. v.o.s. toho, že předmětné nemovitosti byly vyloučeny ze soupisu konkursní podstaty úpadce, a to právě na základě kupní smlouvy, uzavřené mezi účastnicemi řízení dne 28. 8. 2001. Z tohoto důvodu nemohl insolvenční správce úspěšně zapsat předmětné nemovitosti, které žalobkyně převedla do vlastnictví třetí osoby (žalované) do soupisu konkursní podstaty. Uvedl, že pokud by žalovaná ve lhůtě stanovené konkursním soudem vylučovací žalobu, týkající se předmětných nemovitostí, nepodala a pokud by nebyla ve sporu úspěšná, zůstaly by tyto nemovitosti zapsány v konkursní podstatě úpadce [redacted] a byly by v rámci konkursu sp. zn. 36 K 19/2002 zpeněženy, protože konkursní správce úspěšně odporoval proti žalobkyni smlouvu o zúžení společného jmění manželů ze dne 8. 11. 1999, na základě níž se stala žalobkyně výlučnou vlastnící předmětných nemovitostí. Pak by žalobkyně nemohla proti žalované zahájit žádné řízení o určení vlastnictví k předmětným nemovitostem. Uzavřel, že nelze hodnotit námitku promlčení uplatněnou žalovanou v řízení o náhradu škody jako nemravnou. Konstatoval, že neplatná kupní smlouva ze dne 28. 8. 2001 nakonec paradoxně vedla k možnosti zachovat, resp. navrátit vlastnické právo k předmětným nemovitostem žalobkyni, aniž by žalobkyně musela zaplatit do konkursní podstaty úpadce částku 1 000 000 Kč, jakožto výnos z prodeje těchto nemovitostí.
15. Na základě vyložených skutečností dospěl soud prvního stupně k závěru, že námitka promlčení byla žalovanou uplatněna účinně a není v rozporu s dobrými mravy. Proto žalobu zamítl, aniž prováděl dokazování navrženým výsledkem žalobkyně a svědků (údajných zájemců o předmětné nemovitosti).
16. O nákladech řízení rozhodl podle úspěchu ve věci ve smyslu § 142 odst. 1 občanského soudního řádu a přiznal je v řízení plně úspěšné žalované. Náklady řízení, vyčíslené soudem prvního stupně

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. Vladimíra Janků.

(K.ř.č. 1 – rozsudek - 4. strana)

na částku 212 574 Kč sestávají z odměny právního zástupce žalované stanovené podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) - dále jen „advokátní tarif“, přičemž ohledně 2 úkonů právní služby, učiněných do 30. 3. 2016 (příprava a převzetí zastoupení, vyjádření k žalobě) vycházel z tarifní hodnoty 2 250 000 Kč (§ 8 odst. 1 advokátního tarifu), což představuje odměnu podle § 7 bodu 6 za 1 úkon právní služby ve výši 17 300 Kč, tj. ve výši 34 600 Kč, a ohledně 11 úkonů právní služby, učiněných od 1. 4. 2016 (2 úkony za jednání konané dne 24. 6. 2016, které přesáhlo 2 hodiny, písemné vyjádření ze dne 11. 8. 2016, ze dne 24. 8. 2016, 2 úkony za jednání konané dne 13. 2. 2017, které přesáhlo 2 hodiny, odvolání žalované proti mezitímnímu rozsudku, vyjádření žalované k dovolání žalobkyně, účast na jednání dne 12. 8. 2019 a účast na jednání dne 16. 10. 2019) vycházel z tarifní hodnoty 1 000 000 Kč (§ 8 odst. 1 advokátního tarifu), což představuje odměnu podle § 7 bodu 6 za 1 úkon právní služby ve výši 12 300 Kč, tj. ve výši 135 300 Kč. Celkem tak přiznal žalované odměnu ve výši 169 900 Kč. Dále jí přiznal podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu 13 paušálních náhrad po 300 Kč, tj. částku 3 900 Kč, náhradu cestovních výdajů osobním automobilem k jednáním v celkové výši 1 081,20 Kč (258 Kč, 262 Kč a 2 x 280,60 Kč), podle § 14 odst. 1 písm. a), odst. 3 advokátního tarifu náhrada za ztrátu času v rozsahu 8 půlhodin po 100 Kč, tj. částku 800 Kč a podle § 137 odst. 3 písm. a) občanského soudního řádu náhradu za 21 % daň z přidané hodnoty z částky 175 681,20 Kč ve výši 36 893 Kč. Lhůtu k plnění určil s ohledem na výši nákladů řízení v délce 15 dnů od právní moci rozsudku s tím, že náklady řízení jsou splatné k rukám právního zástupce žalované podle § 149 odst. 1 občanského soudního řádu.

17. Soud prvního stupně nevyhověl návrhu žalobkyně, aby bylo o nákladech řízení rozhodnuto podle § 150 občanského soudního řádu. Zohlednil skutečnost, že žalobkyně prodala předmětné nemovitosti kupní smlouvou ze dne 24. 2. 2014 paní [REDAKCE] za kupní cenu 1 700 000 Kč, která jí byla jednorázově zaplacená. Pokud žalobkyně uvedla, že úspěch žalované byl dosažen na základě námitky promlčení, konstatoval, že námitka promlčení je zákonnou obranou a nelze jí považovat za důvod hodný zvláštního zřetele ve smyslu § 150 občanského soudního řádu.
18. Proti tomuto rozsudku podala v zákonné lhůtě odvolání žalobkyně. Namítala, že rozhodnutí je chybné a nepředvídatelné. Uvedla, že mezi účastnicemi nejprve probíhalo řízení o určení vlastnictví, protože bez jejího faktického souhlasu a vědomí žalovaná provedla vědomě, úmyslně a proti její vůli právní úkony, jejichž cílem bylo žalobkyni poškodit a postupovat v rozporu s předchozími smlouvami a zákonem. Zopakovala průběh událostí, vedoucích k uzavření kupní smlouvy tzv. na oko, představující vyšší formu zajištění nesplacené půjčky jejího exmanžela od současného manžela žalované, která měla být vložena do katastru nemovitostí až marným uplynutím lhůty pro vrácení půjčky. Uvedla, že poté, co se stala opět právoplatným a deklarovaným vlastníkem předmětných nemovitostí, chtěla tyto využívat pro sebe i komerční účely. Je přesvědčena, že má nárok vůči žalované, která v rozporu se smlouvou, se zákony a na základě úskoku spáchaného vůči ní úmyslně brala z nemovitostí užítky, požadovat náhradu škody, ať už ve formě ušlého zisku, bezdůvodného obohacení či v jiné formě. Podrobně zrekapitulovala průběh řízení a vytýkala soudu prvního stupně jeho procesní postup, který byl podle jejího názoru nepředvídatelný. Soud prvního stupně dle jejího názoru ignoroval zoufalé naléhání jejího právního zástupce, aby se zabýval i textem dovolání, podaného žalobkyní proti prvnímu rozhodnutí odvolacího soudu v této věci, na které v závěrečné řeči, ke které byl neočekávaně vyzván a nebyl na ní připraven, odkazoval. Protože se soud prvního stupně v odůvodnění rozsudku nezabýval fakty v dovolání uvedenými, ani zde uvedenou judikaturou Nejvyššího soudu, považuje jej za nepřezkoumatelný a nesrozumitelný. Opětovně odkazovala na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 5014/2009 ze dne 18. 9. 2010, ve kterém Nejvyšší soud aplikoval námitku promlčení i na § 3 obč. zák., tj. dobré mravy. Trvala na tom, že žalovaná jí úmyslně, vědomě a ze zistitelných důvodů zbavila vlastnických a užívacích práv a za této situace nelze uvedený judikát Nejvyššího soudu, zohledňující porušení dobrých mravů, ignorovat. Znovu poukázala i na nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 2842/10 ze dne 25. 5. 2011. Neztotožnila se s názorem, že by promlčecí doba mohla započít již v okamžiku, kdy žalovaná lstivě vložila své vlastnické právo k předmětným Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. Vladimíra Janků.

nemovitostem do katastru nemovitostí, tj. 5. 10. 2001. Co se týče délky promlčecí lhůty, je přesvědčena, že s ohledem na jednání žalované je třeba použít desetiletou lhůtu. Požádala odvolací soud, aby jako její odvolací námitky považoval i obsah dovolání. Navrhla zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci soudu prvního stupně k novému řízení, příp. jeho změnu a vyhovění žalobě v plném rozsahu.

19. Žalovaná s odvoláním žalobkyně nesouhlasila a považovala ho za nedůvodné. Rozsudek soudu prvního stupně je podle jejího názoru správný a navrhla jeho potvrzení. Uvedla, že soud prvního stupně postupoval důsledně v intencích usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. 5. 2018, č. j. 11 Co 183/2017-227. V souladu s tím se proto nejprve zabýval důvodností námitky promlčení, kterou žalovaná řádně uplatnila, a kterou soud prvního stupně v mezitímním rozsudku ze dne 13. 2. 2017 neposoudil správně. Takový postup soudu prvního stupně byl vzhledem k usnesení odvolacího soudu předvídatelný a očekávatelný. Plně se ztotožnila se samotným právním posouzením námitky promlčení. Podle jejího názoru soud prvního stupně správně připustil změnu žaloby ve smyslu § 95 odst. 1 občanského soudního řádu, neboť tím, že žalobkyně svou žalobu změnila z požadavku na vydání bezdůvodného obohacení za užívání nemovitosti na požadavek na náhradu škody v podobě ušlého zisku, kterého by mohla dosahovat v případě pronájmu nemovitosti, došlo nejen k podstatné změně právní kvalifikace požadovaného nároku, ale i k podstatné změně ve skutkových tvrzeních. Vyjádřila se i k hmotněprávním účinkům změněného návrhu, které nastávají dnem, kdy soudu došla písemná (elektronická) změna návrhu, popř. dnem, kdy byl návrh učiněn do protokolu. Má za to, že u všech nároků žalobkyně, uplatněných změnou žaloby ze dne 24. 6. 2016, specifikovaných v podání ze dne 8. 8. 2016, by všechny promlčecí doby (subjektivní i objektivní) marně uplynuly ještě před změnou žaloby, a to i kdyby byly nároky uplatněny po právu, což žalovaná zásadně odmítá. Uvedla, že žalobkyně, resp. její právní zástupce se opakovaně uchyluje ke lživému obviňování žalované z nějakého domnělého podvodného jednání. Přitom je to žalobkyně, kdo nepokrytě přiznává, že podepsala kupní smlouvu, která měla být dle jejího tvrzení uzavřena jen na oko jako nějaká vyšší forma zajištění půjčky. Na rozdíl od žalované, která o ničem takovém nevěděla. Žalovaná měla zájem o koupi předmětných nemovitostí, návrhy smluv nepřipravovala, žalobkyně kupní smlouvu uzavřela a podepsala návrh na vklad do katastru nemovitostí. Zdůraznila, že byla přesvědčena o tom, že předmětné nemovitosti kupuje. Návrh na vklad vlastnického práva podala společně s bývalým manželem žalobkyně, přičemž žalobkyně byla účastníkem řízení. Katastrální úřad vklad vlastnického práva pro žalovanou provedl a nikdo, tedy ani žalobkyně, jej nezpochybnil. Ani v řízení před Okresním soudem v Chomutově nebylo prokázáno, že by žalovaná věděla o tom, že by kupní smlouva měla být uzavřena jen na oko a měla sloužit jako zajištění půjčky.
20. Krajský soud, jako soud odvolací, po zjištění, že odvolání bylo podáno osobou k tomu oprávněnou [§ 201 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2013 - dále jen „o. s. ř.“ (k tomu srov. Čl. II, bod 2 přechodných ustanovení k zákonu č. 293/2013 Sb., kterým se mimo jiné měnil občanský soudní řád)], je přípustné (§ 201, § 202 o. s. ř.) a bylo podáno v zákonem stanovené lhůtě (§ 204 o. s. ř.), přezkoumal napadený rozsudek spolu s řízením jeho vydání předcházejícím podle § 212 a § 212a o. s. ř., k projednání odvolání nařídil jednání (§ 214 odst. 1 o. s. ř.) a dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně není důvodné.
21. Při hodnocení odvoláním napadeného rozsudku odvolací soud konstatuje, že soud prvního stupně se důsledně řídil pokyny a právními názory vyslovenými v jeho předešlém, zrušujícím rozhodnutí. Na základě takového, zcela jistě předvídatelného postupu, dospěl ke skutkovým a právním závěrům, se kterými se odvolací soud plně ztotožňuje a odkazuje na ně.
22. V posuzované věci se jedná o žalobu o náhradu škody, spočívající v ušlém zisku za období od 8. 9. 2004 do 29. 2. 2012, kterého mohla žalobkyně údajně dosáhnout, pokud by mohla předmětné nemovitosti pronajímat. Žalované období představuje dobu, po kterou měla předmětné nemovitosti v držení žalovaná, která byla na základě kupní smlouvy, uzavřené mezi účastnicemi dne 28. 8. 2001, předložené katastrálnímu úřadu ke vkladu do katastru nemovitostí dne 4. 10. 2001, Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. Vladimíra Janků.

zapsána jako jejich vlastnice. K předání předmětných nemovitostí zpět žalobkyni došlo dne 29. 2. 2012, na základě rozsudku Okresního soudu v Chomutově ze dne 18. 2. 2011, č. j. 30 C 27/2005-188, ve znění rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 24. 11. 2011, č. j. 11 Co 377/2011-227, které nabyly právní moci dne 12. 1. 2012, a na základě kterých byla žalobkyně určena jejich výlučnou vlastnící.

23. Žalovaná vznesla námitku promlčení uplatněného nároku na náhradu škody. Soud prvního stupně se nejprve zcela správně zabýval důvodností žalovanou vznesené námitky promlčení, a protože jí shledal plně důvodnou, nezabýval se správně již jednotlivými předpoklady tvrzené náhrady škody (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. 2. 2012, sp. zn. 25 Cdo 2353/2009). Z hlediska právního posouzení námitky promlčení souhlasí odvolací soud s aplikací hmotněprávní úpravy účinné do 31. 12. 2013, a to s ohledem na žalované období, počínající dnem 8. 9. 2004 a končící dnem 29. 2. 2012, v rámci něhož je třeba odvíjet počátek promlčecích dob. Správně tak soud prvního stupně postupoval § 106 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku (dále jen „obč. zák.“), podle kterého se právo na náhradu škody promlčí za dva roky ode dne, kdy se poškozený dozví o škodě a o tom, kdo za ni odpovídá (odst. 1). Nejpozději se právo na náhradu škody promlčí za tři roky, a jde-li o škodu způsobenou úmyslně, za deset let ode dne, kdy došlo k události, z níž škoda vznikla; to neplatí, jde-li o škodu na zdraví (odst. 2).
24. Odvolací soud shledal správným závěr soudu prvního stupně, že k účinnému uplatnění práva na náhradu škody došlo dne 24. 6. 2016, kdy žalobkyně při jednání soudu změnila svůj žalobní nárok na náhradu škody z důvodu ušlého zisku na podkladě nového skutkového tvrzení, že jí v žalovaném období ušlo nájemné, kterého mohla dosáhnout, kdyby mohla dát předmětné nemovitosti do dispozice jinému subjektu, tedy pronajímat je (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 8. 2013, sp. zn. 29 Cdo 2614/2011). S ohledem na podstatnou změnu skutkových tvrzení se jednalo o změnu žaloby, když předtím žalobkyně tvrdila, že žalovaná se na její úkor bezdůvodně obohatila tím, že předmětné nemovitosti užívala, resp. je prostřednictvím cestovních kanceláří nabízela za účelem výdělků (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. 9. 2014, sp. zn. 28 Cdo 1798/2014). Soud proto správně o takové změně žaloby podle § 95 o. s. ř. rozhodl.
25. Odvolací soud již v dané věci vyslovil názor, vycházející z ustálené judikatury Nejvyššího soudu, že pro stanovení počátku běhu promlčecí doby je rozhodující tvrzení žalobkyně, že škoda (ušlý zisk) jí začala vznikat postupně v období od 8. 9. 2004 do 29. 2. 2012, za které ušlý zisk požaduje a nelze jej odvíjet od počátku tvrzené škodné události, tj. od 4. 10. 2001, kdy byla kupní smlouva předložena katastrálnímu úřadu ke vkladu do katastru nemovitostí. V případě ušlého zisku vzniká nárok na náhradu škody za určité období postupně tak, jak újma vzniká, a postupně se také promlčuje (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 9. 2015, sp. zn. 25 Cdo 2193/2014). Závěr soudu prvního stupně, že vědomost o škodě a o její (alespoň orientační výši) měla žalobkyně poprvé ke dni 8. 9. 2004, když v tento den měla vědomost i o tom, kdo jí za škodu odpovídá, byl proto shledán správným. V této souvislosti se jeví nesrozumitelnou odvolací námitka žalobkyně, že se nelze ztotožnit s tím, že by promlčecí doba měla započít již v okamžiku, kdy došlo ke vkladu vlastnického práva žalované k předmětným nemovitostem do katastru nemovitostí, když odvolací soud již ve svém prvním rozhodnutí zdůraznil, že počátek běhu promlčecí doby nelze od tohoto okamžiku odvíjet.
26. Další názor, který odvolací soud již v souzené věci vyslovil, a na kterém setrvává, je ten, že v úvahu přichází dvouletá subjektivní promlčecí doba a tříletá objektivní promlčecí doba. Názor žalobkyně, že je třeba vycházet z desetileté objektivní promlčecí doby ve smyslu § 106 odst. 2 obč. zák., nelze akceptovat, neboť se nemůže jednat o škodu způsobenou úmyslně. Žalovaná byla zapsána jako vlastnice předmětných nemovitostí na základě kupní smlouvy podepsané oběma účastnicemi, vložené účinně do katastru nemovitostí. Důvodně se tak domnívala, až do pravomocného rozhodnutí soudu, kterým bylo určeno, že vlastníci předmětných nemovitostí je žalobkyně, protože uzavřená kupní smlouva je absolutně neplatná, že je právoplatnou vlastnící předmětných nemovitostí. Nelze dospět k závěru, že by za této situace úmyslně způsobila žalobkyni jakýkoliv Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. Vladimíra Janků.

ušlý zisk v podobě, že žalobkyně nemohla předmětné nemovitosti pronajímat, obzvláště když žalobkyně tyto nemovitosti nikdy v minulosti ke komerčním účelům nevyužívala a nečinila tak ani poté, kdy jí byly žalovanou vydány zpět do držení. Naopak je po jejich vydání obratem prodala třetí osobě.

27. Na základě vyložených skutečností a právních závěrů souhlasí odvolací soud s rozhodnutím soudu prvního stupně, že jednotlivé žalobní nároky za období od 8. 9. 2004 do 31. 12. 2009 (16 800 Kč), od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010 (456 000 Kč), od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011 (451 200 Kč) a od 1. 1. 2012 do 29. 2. 2012 (76 000 Kč), v celkové výši 1 000 000 Kč, žalobkyní specifikované v podání ze dne 8. 8. 2016, jsou promlčené, když promlčecí doby (subjektivní i objektivní) k jejich uplatnění ke dni jejich soudnímu uplatnění dne 24. 6. 2016 marně uplynuly (§ 100 odst. 1 obč. zák.). Ke stavení promlčecí doby ve smyslu § 112 obč. zák. v důsledku probíhajícího řízení o určení vlastnického práva k předmětným nemovitostem přitom nedošlo, jak již odvolací soud konstatoval ve svém předchozím rozhodnutí.
28. Je třeba souhlasit i s tím, že v řízení před soudem prvního stupně nebylo prokázáno, že by důvodná námitka promlčení byla žalovanou uplatněna v rozporu s dobrými mravy ve smyslu § 3 odst. 1 obč. zák. Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí ze dne 23. 11. 2010, sp. zn. 26 Cdo 45/2010 a ze dne 3. 4. 2014, sp. zn. 21 Cdo 2369/2013, judikoval, že dobrým mravům zásadně neodporuje, namítá-li někdo promlčení práva uplatňovaného vůči němu, neboť institut promlčení, přispívající k jistotě v právních vztazích, je institutem zákonným, a tedy použitelným ve vztahu k jakémukoliv právu, které se podle zákona promlčuje. Uplatnění námitky promlčení by se přičilo dobrým mravům jen v těch výjimečných případech, kdy by bylo výrazem zneužití tohoto práva na úkor účastníka, který marné uplynutí promlčecí doby nezavinil, a vůči němuž by za takové situace zánik nároku na plnění v důsledku uplynutí promlčecí doby byl nepřiměřeně tvrdým postihem ve srovnání s rozsahem a charakterem jím uplatňovaného práva a s důvody, pro které své právo včas neuplatnil. Tyto okolnosti by přitom musely být naplněny v natolik výjimečné intenzitě, aby byl odůvodně tak významný zásah do principu právní jistoty, jakým je odepření práva uplatnit námitku promlčení. Jestliže by výkon práva namítat promlčení uplatněného nároku byl toliko prostředkem umožňujícím poškodit jiného účastníka právního vztahu, zatímco dosažení vlastního smyslu a účelu sledovaného právní normou by pro něj zůstalo vedlejší a z hlediska jednajícího by bylo bez významu, jednalo by se sice o výkon práva, který je formálně se zákonem v souladu, avšak šlo by o výraz zneužití tohoto subjektivního práva (šikanu) na úkor druhého účastníka, a tedy o výkon v rozporu s dobrými mravy.
29. V dané věci nelze dospět k závěru, že by žalovaná zneužila své právo vznést námitku promlčení na úkor žalobkyně, která by marné uplynutí promlčecí doby nezavinila a vůči níž by byl zánik nároku na plnění žalované částky nepřiměřeně tvrdým postihem. Naopak to byla žalobkyně, která uplynutí promlčecí doby zavinila a musí nést důsledky s tím spojené. Odkaz žalobkyně na nález Ústavního soudu ze dne 25. 5. 2011, sp. zn. IV. ÚS 2842/10 nelze považovat za příléhavý, když Ústavní soud, na rozdíl od souzené věci, řešil otázku promlčení práva na náhradu nemajetkové újmy. Odvolací soud je přesvědčen, že posuzovaná námitka promlčení dobrým mravům neodporuje, když její uplatnění není výrazem zneužití práva žalované na úkor žalobkyně. Nebylo prokázáno, že by žalovaná vědomě, úmyslně, proti vůli žalobkyně a ze zjištěných důvodů zbavila žalobkyni vlastnických a užívacích práv a činila právní úkony, jejichž cílem bylo žalobkyni poškodit. Naopak bylo prokázáno, že jak kupní smlouvu, tak návrh na vklad vlastnického práva žalované do katastru nemovitostí podepsali obě účastnice a žalobkyně tyto úkony činila dobrovolně, vědomě a vážně. Žalobkyně sice tvrdí, že od počátku věděla, že kupní smlouva byla uzavřena jen „na oko“, přesto se proti vkladu vlastnického práva žalované na základě této kupní smlouvy nikterak nebránila, nic nenamítala a zápis žalované do katastru nemovitostí jako vlastníka předmětných nemovitostí bez dalšího připustila. Není pravdou, že návrh na vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí podala žalovaná hned druhý den po uzavření kupní smlouvy, když kupní smlouva byla uzavřena dne 28. 8. 2001 a návrh na vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí byl podán až dne

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. Vladimíra Janků.

(K.ř.č. 1 – rozsudek - 8. strana)

4. 10. 2001. Nebylo prokázáno, že žalovaná věděla, že uzavírá kupní smlouvou jen „na oko“ a že jí předložila katastrálnímu úřadu ke vkladu jejího vlastnického práva do katastru nemovitostí s úmyslem způsobit žalobkyni škodu v podobě ušlého nájemného z pronájmu předmětných nemovitostí.
30. Na základě vyložených skutečností odvolací soud nepovažuje důvodně a po právu uplatněnou námitku promlčení za výkon práva, který by byl v rozporu s dobrými mravy ve smyslu § 3 odst. 1 obč. zák.
31. Jde-li o rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. 9. 2010, sp. zn. 28 Cdo 5014/2009, na který žalobkyně opakovaně odkazovala, tak tento judikát na daný případ nikterak nedopadá, neboť se týká případu se zcela jiným skutkovým stavem. Nejvyšší soud v uváděné věci sice aplikoval ustanovení o rozporu s dobrými mravy dle § 3 obč. zák. na námitku promlčení, avšak na zcela odlišný případ, kdy mimořádné okolnosti, týkající se střetu majetkových práv státu a jednotlivce, založily závěr o vznesení námitky promlčení v rozporu s dobrými mravy. V souzené věci orgány veřejné moci (Statutární město Brno a příslušný stavební úřad) založily dobrou víru žalobců ohledně vlastnictví předmětného bytu, přičemž ani zápis v katastru nemovitostí v podobě „ČR – Statutární město Brno“ neumožňoval jasný výklad ohledně vlastnických práv k němu a i orgánům veřejné moci trvalo přes 10 let ujasnění vlastnických vztahů k tomuto bytu. Nejvyšší soud po zvážení, že žalobcům nezbylo k předmětnému bytu ani nájemní či jiné užívací právo, učinil závěr, že je toto třeba korigovat právě námitkou výkonu práv (ve smyslu námitky promlčení uplatněné žalovanou ČR – Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových) v rozporu s dobrými mravy, která slouží k odstranění nepřiměřené tvrdosti zákona. Připomněl, že institut výkonu práva v rozporu s dobrými mravy podléhá principu primáta občana nad státem, zakotvenému v čl. 2 odst. 4 Ústavy České republiky a čl. 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod. Nejvyšší soud v tomto rozhodnutí zdůraznil, že úkolem soudce v podmínkách materiálního právního státu je nalézání řešení, které by zajišťovalo realizaci práv účastníků sporu a není-li to možné, rozhodnout v souladu s ideou spravedlnosti (srov. nález Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 2048/09). S ohledem na uvedené skutečnosti je zřejmé, že stěžejní odvolací námitka žalobkyně o použití citovaných závěrů rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 5014/2009 na danou věc je zcela nepřiléhavé. Odvolací soud je přesvědčen, že s ohledem na individuální okolnosti souzené věci neodporuje uplatněná námitka promlčení dobrým mravům, neboť její uplatnění není výrazem zneužití práva žalované na úkor žalobkyně. Odvolací soud neshledal žádné okolnosti, které by odůvodňovaly tak významný zásah do principu právní jistoty, jakým je odeprání práva uplatnit námitku promlčení.
32. Námitka o překvapivosti procesního postupu soudu prvního stupně, který se nejprve zabýval v souladu s pokynem odvolacího soudu důvodností námitky promlčení, nebyla rovněž shledána důvodnou. Zde je třeba uvést, že takový procesní postup mohla žalobkyně, resp. její právní zástupce, předvídat již z odůvodnění zrušujícího rozhodnutí odvolacího soudu. Argument, že právní zástupce žalobkyně nebyl při jednání konaném dne 16. 10. 2019 připraven na přednes závěrečné řeči, když očekával pokračování v dokazování, nelze u řízení vedeného od roku 2012, navíc od právně vzdělané osoby (advokáta), vůbec akceptovat (k tomu srov. § 119a odst. 2 o. s. ř.).
33. Ze všech vyložených důvodů odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně podle § 219 o. s. ř. potvrdil jako věcně správný, a to včetně rozhodnutí o nákladech řízení, o nichž bylo rozhodnuto rovněž správně v intencích § 142 odst. 1 o. s. ř. Jde-li o odůvodnění nákladů prvostupňového řízení, odkazuje odvolací soud pro stručnost na podrobné a správné odůvodnění napadeného rozsudku, se kterým se ztotožňuje.
34. O náhradě nákladů odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle § 142 odst. 1 o. s. ř., ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř., tak že je přiznal taktéž procesně úspěšné žalované. Tyto náklady jsou tvořeny mimosmluvní odměnou advokáta podle § 7 bodu 6 advokátního tarifu za 2 úkony právní služby (vyjádření k odvolání, účast u odvolacího jednání) po 12 300 Kč, tj. ve výši 24 600 Kč, 2 režijními

paušály po 300 Kč, tj. ve výši 600 Kč dle § 13 odst. 1, 3 advokátního tarifu, náhradou jízdného k jednání u odvolacího soudu z Chomutova do Ústí nad Labem a zpět, tj. 132 km, osobním automobilem zn. [REDAKCE], reg. zn. [REDAKCE], při průměrné spotřebě benzínu 95 6,1 l/100 km, při vyhláškové ceně této pohonné hmoty 32 Kč/1 l (vyhl. č. 358/2019 Sb.), při paušální sazbě 4,20 Kč/1 km, tj. ve výši 818 Kč, náhradou za promeškaný čas za 4 půlhodiny po 100 Kč dle § 14 odst. 1 písm. a), odst. 3 advokátního tarifu, tj. 400 Kč a náhradou za daň z přidané hodnoty v sazbě 21 % (§ 137 odst. 3 o. s. ř.) ze součtu odměny a hotových výdajů ve výši 5 548 Kč. Celkem tak náklady vynaložené žalovanou v odvolacím řízení činí částku 31 966 Kč, kterou je jí žalobkyně povinna zaplatit ve lhůtě tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího právního zástupce (§ 160 odst. 1 o. s. ř., § 149 odst. 1 o. s. ř., ve spojení s § 211 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud. Účastník může podat dovolání do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím Okresního soudu v Mostě.

Ústí nad Labem 11. června 2020

JUDr. Ivana Urbanová v.r.
předsedkyně senátu

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 18.08.2020, ve výroku I. právní moci dne 18.08.2020, ve výroku II. právní moci dne 18.08.2020 a je vykonatelné dne 22.08.2020. Připojení doložky provedla Veronika Šolcová dne 22.01.2021.